

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt: Každý máme šanci

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.2.13/02.0002

Název: Krátké a dlouhé samohlásky

Autor: Petra Slavíková

Rok vydání: 2012

Obsah strana

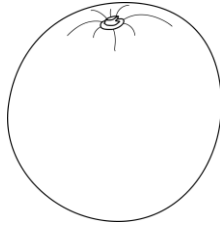
Pracovní list č. 1: Ztracené samohlásky	3
Pracovní list č. 2: Důležitá čárka	4
Pracovní list č. 3: Dvojhlasý ou, au	5
Pracovní list č. 4: Chybějící písmena ú nebo ů	6
Metodika a řešení Ztracené samohlásky	7
Metodika a řešení Důležitá čárka	8
Metodika a řešení Dvojhlasý ou, au	9
Metodika a řešení Chybějící písmena ú nebo ů	10
Použitá literatura a jiné zdroje	11

Ztracené samohlásky

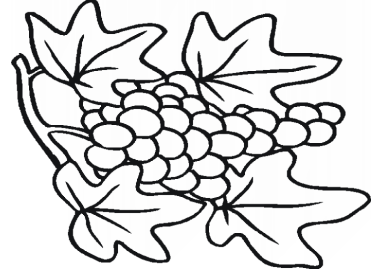
1. Doplňte vynechané samohlásky, slova přečtěte a obrázky vybarvěte:

B		N		N
---	--	---	--	---

P		M		R		N	Č
---	--	---	--	---	--	---	---

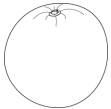
H	R		Z	N		V	
---	---	--	---	---	--	---	--

V		N	
---	--	---	--

a) Uveďte společný název pro řadu obrázků a slov: _____

b) S danými slovy utvořte věty:

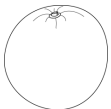

c) Napiš na řádek správný název ovoce, graficky znázorni délku samohlásek a urči počet slabik daných slov:

Důležitá čárka

1. Doplňte vynechané samohlásky ve slovech a řekněte, jde – li o samohlásku krátkou, nebo dlouhou. Vybarvte políčka s dlouhou samohláskou.

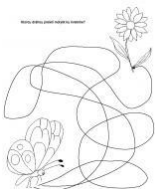
V		H	
---	--	---	--

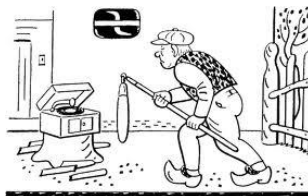
V		L	
---	--	---	--

V		L	
---	--	---	--

D	R		H	
---	---	--	---	--

S		L	
---	--	---	--

P		L	
---	--	---	--

2. Užijte dvojice slov ve větách. Vyslovujte zřetelně. Vyberte si alespoň tři dvojice vět a věty napište. Daná slova ve větách podtrhněte.

VILA – VÍLA _____

VÁHA – VÁHÁ _____

DRÁHA – DRAHÁ _____

MÍLA – MILÁ _____

RADA – RÁDA _____

PILA – PÍLA _____

SILA – SÍLA _____

KOLIK – KOLÍK _____

SVĚTLA – SVĚTLÁ _____

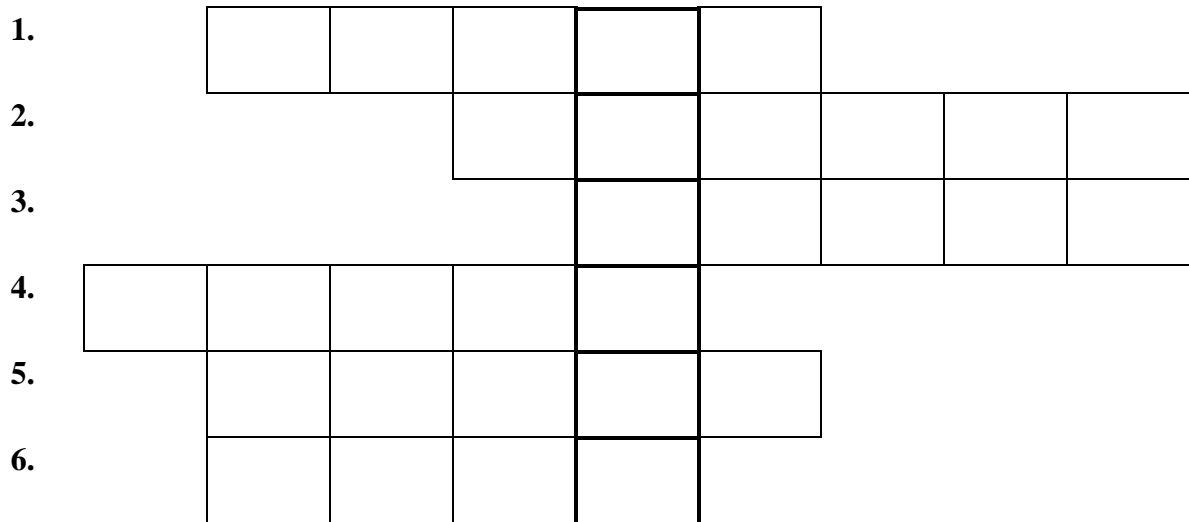

Dvojhláska ou, au

1. Hádanka s doplňovačkou

Doplň – li správně doplňovačku, v tajence se ti objeví část těla. Potom červeně vybarvi dvojhlásky ou, au.

Tajenka: _____

1. Mele se z obilí. 2. Drnkací strunný nástroj. 3. Co se vytvoří při dešti na silnici a chodníku?
 4. Co se mi vytvoří na hlavě, když se do ní uhodím? 5. Potní lázeň – lidé přehřejí svůj organismus, pak ho prudce ochladí. 6. Dopravní prostředek.

2. Doplň do slov vhodné dvojhlásky. Do posledního řádku napiš slovní druh.

k __ __ ká	hl __ __ pá	__ __ tobus
h __ __ ká	dl __ __ há	m __ __ ka
br __ __ ká	červen __ __	l __ __ ka
st __ __ pá	cel __ __	hl __ __ bka
kr __ __ tí	bíl __ __	apl __ __ s

Chybějící písmena ú nebo ů

1. Doplň chybějící písmena ú, ů a запиš slova do správného sloupečku.

 ÚL	 DŮM	 DOMŮ

d __ m, __ těk, vlas __, prst __, __ der, __ cta, k __ ra, hrad __, __ nor, pr __ van,
 ch __ ze, __ stav, kabát __, lustr __, d __ věra, __ čes, n __ žky, l __ žko, __ hoř,
 d __ ležitý, __ směv

2. Doplň chybějící písmena ú, ů, slova přečti a užij ve větách. Věty napiš.

pr __ svitný _____

dv __ r _____

__ l _____

__ směv _____

st __ l _____

pět králík _____

3. Červeně oprav chyby a slova přečti.

dum, utěk, kura, duvěra, ul, dvur, pruvan, uhoř, nužky, pruchod,
 lužko, ucta, usta, kuzle, šest hradu, deset kabátu, pujdou domu

Metodika a řešení Ztracené samohlásky

Pracovní list č. 1 – Ztracené samohlásky

Cíl:

- procvičit délku samohlásek, počet slabik daných slov
- rozvoj slovní zásoby, tvorba vět
- rozvoj jazykového citu a tvořivosti

Motivace:

- Co si představím, když se řekne ovoce. Které ovoce znáte? Které ovoce máte nejraději?

Přípravná cvičení:

- Jazykolamy – „Mezi domama má máma malou zahrádku“. „Na klavír hrála Klára Králová“.
- Několikrát je po sobě opakujeme a zkusíme délku slabik znázornit kroky nebo zahrát na flétnu.

Pracovní list:

- Žáci doplňují vynechaná písmena, čtou slova a vybarvují obrázky. Pracují podle pokynů na pracovním listě.
- *Řešení: 1. banán, pomeranč, hroznové víno*

1a) ovoce

1c) banán • — 2/ pomeranč ••• 3/ hroznové víno •• — — • 5

Závěr:

- relaxace
- zhodnocení hodiny
 - žák hovoří o tom, jak se mu v hodině dařilo, nedařilo
 - vybarvuje smajlíka
- zadání domácího úkolu

Metodika a řešení Důležitá čárka

Cíl:

- uvědomit si důležitost čárky ve slovech
- procvičit délku samohlásek
- rozvoj slovní zásoby, tvorba vět
- rozvoj jazykového citu a tvořivosti

Motivace:

-

Přípravná cvičení:

- Jazykolamy – „Mezi domama má máma malou zahrádku“. „Na klavír hrála Klára Králová“.
- Několikrát je po sobě opakujeme a zkusíme délku slabik znázornit kroky nebo zahrát na flétnu.
- Říkadla – zřetelně vyslovujeme a vytleskáváme.

Pracovní list:

- Žáci doplňují vynechaná písmena, čtou slova a vybarvují obrázky. Určují, zda – li jde o samohlásku krátkou nebo dlouhou. Políčka s dlouhou samohláskou vynarvují.
- Žáci pracují podle pokynů na pracovním listě.
- *Řešení: 1. váha, vila, víla, dráha, síla, pila*
2. Žáci vymyslí věty na dvojice slov, některé zapíše.
(např. Naše vila je velká. Na pasece tančí vila. Naše Míla je milá. Nezapomeň zapnout světla. Ta mikina byla světlá.)

Závěr:

- relaxace
- zhodnocení hodiny
 - žák hovoří o tom, jak se mu v hodině dařilo, nedařilo
 - vybarvuje smajlíka
- zadání domácího úkolu

Metodika a řešení Dvojhlásky ou, au

Cíl:

- procvičit dvojhlásky ou, au v otevřených slabikách
- čtení s porozuměním
- nácvik analýzy a syntézy slova
- zopakovat slovní druhy

Motivace:

- Budeme vymýšlet co nejvíce slov, ve kterých se vyskytuje dvojhláska ou, au. Vymyslíte některá slova, která začínají dvojhláskou au, ou?

Přípravná cvičení:

- Žáci zpívají písničku Holka modrooká na dvojhlásky au, ou, eu.

Pracovní list:

- 1.) Doplnovačka s tajenkou. Dítě rozluští slova pod doplňovačkou a zapíše do doplňovačky. Tajenku přepíše na linku.

Řešení: Tajenka: koleno

Slova k doplnění: 1. mouka, 2. loutna, 3. louže, 4. boule, 5. sauna, 6. Auto

- 2.) Šotek vymazal ve slovech dvojhlásky. Dítě čte slova a zapisuje správné dvojhlásky. Nakonec určí slovní druhy.

Řešení: kouká, houká, brouká, stoupá, kroutí (slovesa)

hloupá, dlouhá, červenou, celou, bílou (přídavná jména)

autobus, mouka, louka, hloubka, aplaus (podstatná jména)

Závěr:

- relaxace
- zhodnocení hodiny
 - žák hovoří o tom, jak se mu v hodině dařilo, nedařilo
 - žák řekne, v čem má největší potíže
 - vybarvuje smajlíka
- zadání domácího úkolu

Metodika a řešení Chybějící písmena ú nebo ů

Cíl:

- procvičit psaní slov s ú, ů (na začátku, uprostřed a na konci)
- rozvoj slovní zásoby, tvorba vět na dzadaná slova

Motivace:

- Budeme vymýšlet co nejvíce slov, ve kterých se vyskytuje krátké a dlouhé u. Vymyslíte některá slova, která začínají hláskou ú?

Přípravná cvičení:

- Básnička – Ucho, šák, ušatec (žáci zřetelně vyslovují, délku slabik znázorňují pomocí krátkých a dlouhých kroků).

Pracovní list:

- 1. Žáci doplňují vynechaná písmena ú, ů, zapisují do tabulky a čtou slova. Pracují podle pokynů na pracovním listě.

Řešení: dům, útěk, vlasů, prstů, úder, úcta, kůra, hradů, únor, průvan, chůze, ústav, kabátů, listů, důvěra, úces, nůžky, lůžko, úhoř, důležitý, úsměv.

- 2. Žáci doplňují chybějící písmena a na slova vymýšlí věty a zapisují na linku.

Řešení: průsvitný, dvůr, úl, úsměv, stůl, pět králíků.

- 3. Žáci si přečtou slova. Všechny chyby, které najdou, červeně opraví. Nakonec si slova znovu přečtou.

Řešení: dům, útěk, kůra, důvěra, úl, dvůr, průvan úhoř nůžky, průchod, lůžko, úcta, kůzle, šest hradů, deset kabátů, půjdou domů.

Závěr:

- relaxace
- zhodnocení hodiny
 - žák hovoří o tom, jak se mu v hodině dařilo, nedařilo
 - vybarvuje smajlíka
- zadání domácího úkolu

Použitá literatura a jiné zdroje:

1. EMMERLINGOVÁ S., *Když dětem nejde čtení, čtení slov s otevřenou slabikou 1.* Praha: Portál, 1999, 80s., ISBN 80-7178-325-0
2. EMMERLINGOVÁ S., *Když dětem nejde čtení, čtení slov s uzavřenou slabikou 2.* Praha: Portál, 1999, 80s., ISBN 80-7178-471-0
3. STYBLÍK V., *Český jazyk pro 2. ročník základní školy* Praha: SPN, 2003, 184 s., ISBN 80-7235-230-X
4. ZELINKOVÁ O., *Poruchy učení* Praha: Portál, 2003, 263 s., ISBN 80-7178-800-7
5. <http://www.google.cz>